

1. ΟΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΟΝ ΝΤΕΡ ΛΑΙΕΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΡΩΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/05/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 02/05/2026

Σελίδα: 30

Οι δηλώσεις Φον ντερ Λάιεν και

Σε πρόσφατη εκδήλωση για τα ογδοηκοστά γενέθλια της γερμανικής εφημερίδας «Zeit» στο Αμβούργο, η πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν υποστηρίζοντας την ανάγκη να συνεχισθεί η διεύρυνση

της Ευρωπαϊκής Ενώσεως στα Δυτικά Βαλκάνια ισχυρίσθηκε ότι «η οικοδόμηση της Ευρώπης θα πρέπει να συνεχισθεί, ώστε η περιοχή να μην

αντιφατικών τρόπων θεωρήσεως των ευρωπαϊκών πολιτικών θεσμών.

Η συμπερίληψη της Τουρκίας στην ίδια κατηγορία με τη Ρωσία και την Κίνα επιδέχεται πολλές ερμηνείες. Κάποιοι μπορεί να τη θεωρήσουν ως κολακευτική για την Τουρκία, καθώς συμπεριλαμβάνεται στην ίδια κατηγορία με την ανερχόμενη υπερδύναμη και μια πυρηνική τέως υπερδύναμη. Εμφανίζεται επομένως να ασκεί στρατηγική ή «γεωπολιτική» επιρροή δυσανάλογη προς το οικονομικό και δημογραφικό της μέγεθος και να ανταγωνίζεται την Ευρωπαϊκή Ένωση επί ίσοις όροις ακόμη και εντός της ευρωπαϊκής ηπείρου. Κάποιοι άλλοι θα δώσουν έμφαση στο ότι η Τουρκία συγκαταλέγεται σε έναν κατάλογο με κράτη ανταγωνιστικά έως εχθρικά προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία

ΓΝΩΜΗ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗ

περιπέσει στην επιρροή της Ρωσίας, της Τουρκίας ή της Κίνας». Η δήλωση συνάντησε την αντίδραση εκπροσώπων της τουρκικής κυβέρνησεως αλλά και του τέως προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Σαρλ Μισέλ, είναι όμως ενδεικτική των

1. ΟΙ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΟΝ ΝΤΕΡ ΛΑΙΕΝ ΚΑΙ ΟΙ ΕΥΡΩΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 02/05/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 02/05/2026

Σελίδα: 43

ΟΙ ΕΥΡΩΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

λόγω και έργω αμφισβητούν και το αξιακό πλαίσιο επί του οποίου έχει οικοδομηθεί. Αν και η Τουρκία κατά την τελευταία δεκαετία έχει όντως απομακρυνθεί πολύ από τα πρότυπα της δυτικής φιλελεύθερης δημοκρατίας, παραμένει, ωστόσο, μία χώρα με στενούς οικονομικούς και πολιτικούς δεσμούς με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Εχοντας υπογράψει συμφωνία συνδέσεως με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα από το 1963, συμφωνία τελωνειακής ενώσεως από το 1995, ούσα υποψήφια προς ένταξη χώρα από το 1999 και με τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις να έχουν αρχίσει από το 2005, η Τουρκία βρίσκεται εδώ και πολλά έτη σε ένα μεταίχμιο ως προς τις σχέσεις της με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Καθώς τόσο η τουρκική κυβέρνηση, όσο και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

έχουν σιωπηρώς παραιτηθεί από την επιδίωξη της πλήρους εντάξεως της Τουρκίας για το προβλεπτό μέλλον, απομένει η αναζήτηση ενός νέου σημείου ισορροπίας για τις ευρωτουρκικές σχέσεις, το οποίο προσδιορίζεται από την πληθώρα ζητημάτων κοινού ενδιαφέροντος και την αναζήτηση κοινών συμφερόντων. Εκεί η ευρωπαϊκή πλευρά χαρακτηρίζεται από μια στρατηγική αμηχανία, ενδεικτική της οποίας είναι και οι δηλώσεις Φον ντερ Λάιεν, η οποία δεν αφορά και δεν εξαρτάται από τις ελληνοτουρκικές διαφορές και το Κυπριακό. Αυτή θα υπήρχε ακόμη και αν είχαν διευθετηθεί οι ελληνοτουρκικές διαφορές και είχε λυθεί το Κυπριακό. Ο παραγκωνισμός των ευρωπαϊκών πολιτικών αξιών ως σημείου αναφοράς των ευρωτουρκικών σχέσεων και η υιοθέτηση μιας περισσότερο

συναλλακτικής προσεγγίσεως δεν έχουν συμβάλει στην αντιμετώπιση ενός θεμελιώδους προβλήματος.

Η αδυναμία να δοθεί σαφής απάντηση στον αν η Τουρκία είναι εχθρός, αντίπαλος, ανταγωνιστής ή εταίρος επηρεάζει τη δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Ένώσεως να προωθήσει τα δικά της στρατηγικά συμφέροντα στις περιοχές στις οποίες αυτά τέμνονται με αυτά της Τουρκίας. Και τούτο μειώνει τη δυνατότητα της Ελλάδος και της Κύπρου να προωθήσουν την επίλυση των διαφορών τους με την Τουρκία μέσω των ευρωπαϊκών θεσμών.

Ο Ιωάννης Ν. Γρηγοριάδης είναι αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Πανεπιστημίου Μπίλκεντ και επικεφαλής του Προγράμματος Τουρκίας του **ΕΥΑΜΕΠ**